

Werken met een atlas en de wereldbol

n.a.v. 'Weetjes – hemelglobe'

(Oriëntatie op jezelf en de wereld – Ruimte, Tijd - kerndoel 50, kerndoel 51)

Tegenwoordig als je met een auto ergens naar toe gaat, dan kan je de tomtom aanzetten. Maar je kan ook een landkaart gebruiken. Weet jij hoe je een kaart moet lezen en gebruiken? En wat als je niet met de auto gaat, maar met de boot? Hoe reis je dan?

Opdracht 1:

Ga achter je pc zitten en surf naar:

<https://www.erfgoedleiden.nl/schatkamer/bladeren-door-blaeu/bekijk-de-atlas-blaeu>

(En zoek dan bij de plaatsenindex naar de stad Groningen. Klik op Groningen. Je kan ook vragen of je juf of meester dit even voor je wilt doen).

Als het goed is, zie je nu een heel oude kaart van de provincie Groningen.

Dit is een kaart die je in een hele beroemde oude atlas kunt vinden is: de Atlas Major van Blaeu.

Je ziet een kaart die Gerhard en Susanna vast ook hebben gezien.

- a. Bekijk de kaart maar eens goed.
Kan jij je eigen dorp of plaats vinden?
Wat valt je op?
- b. Stel je voor dat ook jij in de tijd van Gerhard en Susanna leeft.
Stel je voor dat je deze kaart hebt en naar de stad wilt gaan.
Welke wegen gebruik je dan?
En langs welke plaatsen kom je dan?
Kan je in die tijd ook op een andere manier reizen?
- c. Kijk nu eens of er vlak bij jouw dorp een borg heeft gestaan.
Een borg herken je aan een toren met een vlag erop.
Staan er vlak bij nog andere borgen op de kaart?
Staan deze borgen er nog steeds?
- d. Wat hebben je klasgenoten bij c gevonden en opgeschreven?
Maak met elkaar een lijstje van borgen die nog bestaan en borgen die zijn verdwenen. Kijk daarna op internet of je informatie over deze borgen kunt vinden – iedere leerling of ieder groepje gaat met één borg aan de slag.
- e. Presenteer jullie onderzoek in de klas.
- f. Praat met elkaar over de volgende stellingen:
 - a. De oude borgen hadden nooit afgebroken mogen worden.
 - b. Oude gebouwen moeten plaats maken voor nieuwe gebouwen – de mensen moeten met hun tijd meegaan.
 - c. Borgen en andere historische gebouwen moeten bewaard blijven. Ook in de toekomst willen mensen ze nog bezoeken.
 - d. Borgen en andere historische gebouwen hoeven niet altijd bewaard te blijven, als het te duur is om ze te onderhouden, moeten ze gesloopt worden

Opdracht 2:

- a. Pak de wereldkaart van de atlas en een wereldbol.
Zoek eerst Nederland op de wereldkaart.
En kijk dan of je Jakarta – een plaats in Indonesië - kunt vinden.
- b. Pak dan de wereldbol en zoek weer Nederland op.
En daarna weer Jakarta in Indonesië.
Als je met een boot hier naar toe zou varen, hoe zou je dan reizen?
Over welke zeeën, oceanen vaar je dan? Schrijf deze op.
En kan je ook een andere route bedenken?
- c. Vergelijk je antwoord met je klasgenoten, schrijf op het bord, welke routes jullie hebben gevonden. Wat lijkt jullie de beste route?
Bekijk daarna dit filmpje; <http://entoen.nu/voc/beeld-en-geluid/schooltv-beeldbankclip-de-route-van-de-voc>

